

Møteinnkalling

Utvalg: Seiland/Sievju nasjonalparkstyre

Møtested: Hakkstabben

Dato: Søndag 25. august 2024

Tidspunkt: 10.00

Styremøtet holdes underveis i styrets befarings rundt Seiland 23-25 august.

Saksliste

- ST 10/2024 Godkjenning av innkalling og saksliste
- ST 11/2024 Valg av medunderskriver
- RS 4/2024 Protokoll fra styremøte 4. mars 2024
- ST 12/2024 Bruk av drone i forbindelse med produksjon av TV-serie – Seiland nasjonalpark – NRK
- ST 13/2024 Søknad om lavtflyging og landing med helikopter i forbindelse med reinsamling – reinbeitedistrikt 24B – Seiland nasjonalpark
- ST 14/2024 Mottatt tilbud på utfylling og utbedring av plass rundt ventebua på Altneset
- RS 5/2024 Orienteringssaker fra forvalter
- ST 15/2024 Eventuelt

ST 10/2024 Godkjenning av innkalling og saksliste

Forvalters innstilling

Innkalling og saksliste godkjennes.

ST 11/2024 Valg av medunderskriver

Forvalters innstilling

Xxxx velges til å signere protokollen sammen med styreleder.

RS 4/2024 Protokoll fra styremøte 4. mars 2024

Vedlegg: Protokoll fra styremøte 4. mars 2024

Forvalters innstilling

Seiland/Sievju nasjonalparkstyre tar protokollen fra styremøtet 4. mars 2024 til etterretning.

Saksbehandler: Ingunn Ims Vistnes

Dato: 16.08.24

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Seiland/Sievju nasjonalparkstyre	ST 12/2024	24.08.24

Bruk av drone i forbindelse med produksjon av TV-serie – Seiland nasjonalpark – NRK

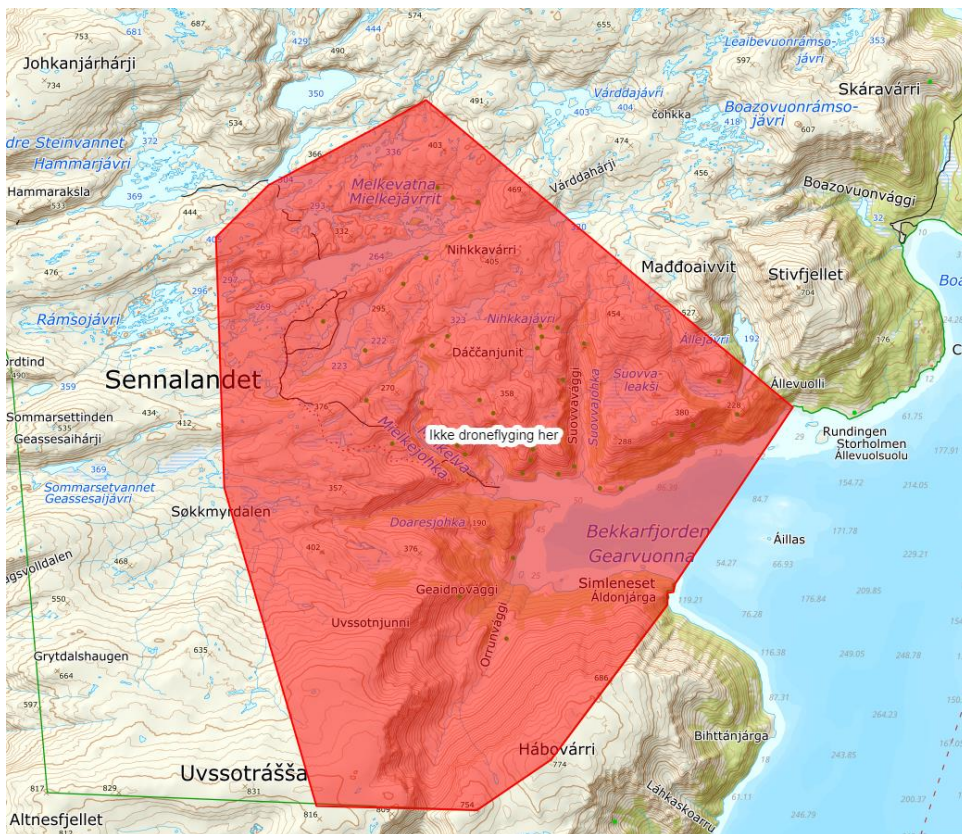
Vedlegg: Søknad om dronetillatelse av 13.08.24

Produksjonsbeskrivelse Norges Nasjonalparker – Unntatt offentlighet

Forvalters innstilling

Med hjemmel i naturmangfoldloven § 48, jf. verneforskriften for Seiland nasjonalpark § 3 pkt 7.2, får NRK delvis dispensasjon til bruk av drone i Seiland nasjonalpark under produksjon av TV-serien om Norges nasjonalparker. Dispensasjonen gjelder på følgende vilkår:

1. Dispensasjonen gjelder for tidsrommet 5. – 23. september 2024. Det kan flys med 1 drone inntil 12 turer med en lengde på 2-5 minutter pr tur.
2. Tillatelsen gjelder for hele Seiland/Sievju nasjonalpark med unntak av området Store Bekkarfjord – Melkevatnan som markert med rødt på kartet under. Her gis det ikke dispensasjon til å fly med drone.
3. Flyging nær fugl og øvrig dyreliv skal unngås. Dersom det dukker opp fugl må dronen tas ned til fuglene har trukket seg unna. Det skal holdes god avstand til eventuelle andre brukere av området.
4. Flygingen vil finne sted under høstsamlingen av rein. Reindriften må kontaktes senest ett døgn i forkant av droneflygingen og gis reelle muligheter til å påvirke sted for filming ut fra hensyn til høstsamlingen. Kontaktinfo for området vest for Store Kufjord-Jøfjord: Bårdfjord siida ved Nils Henrik Sara, tlf 997 57 032. For området sør for Seilandsjøkelen: Bekkarfjord siida ved Aslak Henrik Eira, tlf 995 74 519, eller Nils Isak Eira, tlf 467 98 600. For området nord for Seilandsjøkelen og øst for Jøfjorden: Reinbeitedistrikt 24B ved Aslak A. A. Sara, tlf 977 27 152.
5. Denne tillatelsen skal medbringes i felt og fremvises ved kontroll.

Figur 1 og 2: Kart over Seiland nasjonalpark (parkgrensa markert med grønn linje). Det gis dispensasjon til droneflyging i hele nasjonalparken med unntak av området Store Bekkarfjord-Melkevatnan markert med rødt.

Saksopplysninger

Søknaden

NRK lager en tv-serie med arbeidstittel «Norges nasjonalparker». De fleste norske nasjonalparker skal besøkes i perioden 2023-2026, og resultatet vil publiseres som 3 sesonger à 6 program (18 program) i 2025-2026. Målet er at publikum skal bli bedre kjent med våre vakreste naturområder og få mer kunnskap om hvorfor vi trenger å ta vare på dem.

Filmingen vil foregå med et lite team, som oftest en person, maksimalt 3-4 personer. Det meste av filmingen vil foregå med et lite, bærbart kamera. Dronebilder vil bli brukt som et supplement for å vise oversiktsbilder av områdene.

NRK søker om dronofilmning i hele nasjonalparken, da ruta de skal gå ennå ikke er helt fastlagt. Den vil blant annet avhenge av været og om det kommer tidlig snø i høyden eller ikke. En sannsynlig rute er Jøfjorden – Riehppi – Store Kufjordbotn – Melkevatnan – Store Bekkarfjord, med et besøk på Hølseby først.

Forskrift og lovverk

Søknaden blir vurdert etter:

- Forskrift for Seiland nasjonalpark
- Naturmangfoldloven
- Seiland/Sievju nasjonalparkstyres retningslinjer for behandling av dronesøknader (ST 27/2019)
- Presedens fra tilsvarende saker
- Besøksstrategi for Seiland/Sievju nasjonalpark (2020)

Forskrift for Seiland nasjonalpark

Små luftfartøy som den omsøkte typen droner er ikke inkludert i lov om motorferdsel i utmark. Tiltaket omfattes derfor ikke av restriksjonene i verneforskriften som er knyttet til motorferdsel.

Verneforskriften § 3 punkt 7.2 om støy har forbud mot modellfly og andre motordrevne hjelpemidler i nasjonalparken. Under dette kommer bruk av droner, jf retningslinjer fra Miljødirektoratet. Det er ikke spesifiserte unntaksregler for denne typen tiltak, og en søknad om dispensasjon krever da behandling etter den generelle dispensasjonshjemmelen i naturmangfoldloven § 48.

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven § 48 setter svært strenge krav til når en dispensasjon eventuelt kan vurderes, og åpner kun for tiltak som *ikke strider mot verneformålet og ikke påvirker verneverdiene nevneverdig*. Begge vilkår må være oppfylt for at dispensasjon skal kunne vurderes. Skjønn og instruks fra overordna myndigheter spiller også inn. Adgangen til å gi dispensasjon er snever, og verneforskriften skal ikke uthules gjennom en omfattende bruk av dispensasjoner. Alle søknader må vurderes etter de miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven (nml) §§ 8-12.

Retningslinjer for behandling av dronesøknader i Seiland/Sievju nasjonalpark, vedtatt 22.11.19

Nasjonalparkstyret vedtok i 2019 generelle retningslinjer for behandling av dronesøknader, for å sikre en helhetlig og mer effektiv saksbehandling. Dette kom som følge av at forvaltningsplanen fra 2017 ikke omhandler droner i særlig grad.

Retningslinjene gir adgang til å tillate bruk av drone i forbindelse med formidling av natur- og kulturverdier i Seiland nasjonalpark. Styret må i behandling av slike søknader vurdere om dette kan føre til økt ferdsel i sårbare områder, og tillatelsen må være i tråd med besøksstrategien.

Retningslinjene sier nei til dronebruk i forbindelse med rene underholdningsprogram som like gjerne kan legges utenfor nasjonalparken. Det skal også opplyses om at brudd på vilkårene til dispensasjonen kan medføre at saken blir politianmeldt.

Presedens

Antall henvendelser og søknader om filming med drone i norske verneområder har økt sterkt de siste årene. Effekten av droneflyging må vurderes både ut fra den direkte forstyrrelsen på stedet, og den indirekte effekten dersom dronefilming fører til at området blir promotert for et større publikum.

Registrering, forskning og samling av dyr på utmarksbeite er eksempler på bruk av drone til nytteformål som i mange tilfeller blir innvilget dispensasjon i verneområder, dersom det ikke fører til at naturmiljøet blir skadelidende. Det må imidlertid vurderes om mange andre vil ønske å søke om tilsvarende tillatelse (nml § 10).

Seiland/Sievju nasjonalparkstyre har tidligere avslått søknader som omhandler markedsføring av Store Bekkarfjord-området, der man ikke ønsker en stor økning i ferdsel. De har avslått søknad om filming av rene underholdningsprogram som ikke handler spesifikt om Seiland, og anmeldt brudd på dette til politiet. Styret har også delvis avslått søknader om bruk av drone som kan komme i konflikt med reindriftas høstsamling. De har innvilget dispensasjon til dronebruk i forbindelse med kartlegging av breer, samling av rein, og til enkelte filmer som formidler naturverdiene på Seiland.

Besøksstrategi Seiland/Sievju nasjonalpark (2020)

Besøksstrategien er vedtatt av Seiland/Sievju nasjonalparkstyre, og er en langsiktig plan for hvordan man skal ivareta natur- og kulturverdiene i parken samtidig som besøkende ønskes velkommen på en god måte. Planen setter som mål for verneverdiene at nasjonalparken «skal bevares som et område med liten grad av tilrettelegging, hvor verneverdiene ikke påvirkes negativt av besøkende.» Den sier at nasjonalparkforvaltningen skal søke å opprette dialog med turoperatører og de forskjellige brukergruppene i parken, slik at man kan lede aktiviteten utenom områder med sårbare natur- og kulturverdier.

Besøksstrategien slår fast at startpunktene for Seiland nasjonalpark er Altneset og Hønseby, som kan nås med offentlig transport og som ligger i tilknytning til eksisterende infrastruktur, fastboende og lokal næringsvirksomhet. Det er ønskelig å kanalisere ferdselen til disse stedene.

Vurdering

Den omsøkte droneflygingen vil finne sted i september, som er etter hekke- og kalvingstid. Den direkte forstyrrelsen av dyrelivet vurderes til å være liten på denne tiden. Unntaket er reindrifta, se neste avsnitt. Forstyrrelse av turgåere vurderes også til å være liten, så lenge man tar hensyn og unngår flygning nær andre turgåere.

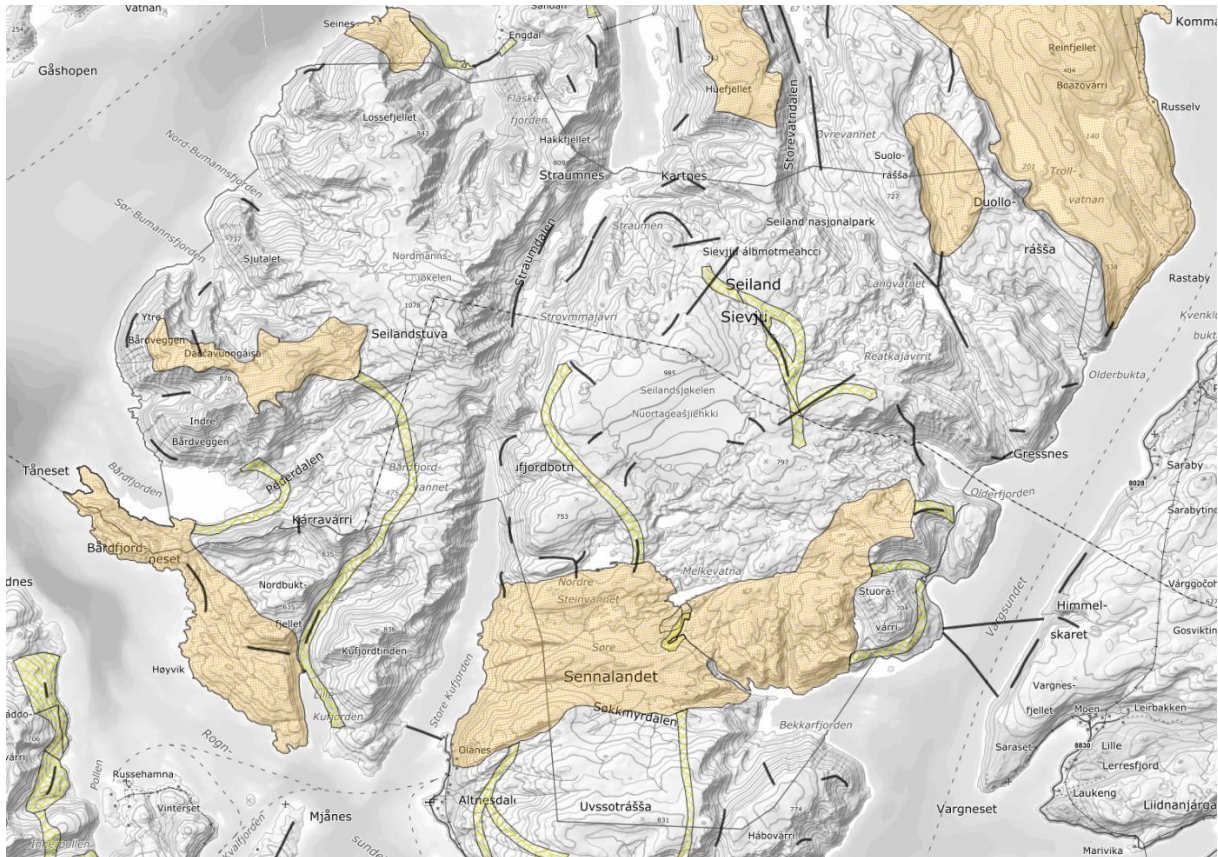
Droneflygingen kan ha negative konsekvenser for reindriften høstsamling. Fra cirka midten av september samles reinen ned mot kysten for pramming og høstflytting. Ut fra foreslått rute kan dette særlig gjelde området til Bekkarfjord siida, som har sine sommerbeiter sør for Seilandsjøkelen og øst for Store Kufjord. De samler reinen fra vest til øst, og ender til slutt opp i samlegjerdet i Lille Bekkarfjord før pramming rundt 25.-26. september. Dersom flokken forstyrres under samling, vil den kunne snu eller spre seg ut i terrenget. Det vil medføre ekstraarbeid og kostnader for reindrifta. En eventuell dispensasjon til droneflyging settes derfor med vilkår om at reindrifta må kontaktes noen dager i forkant av flygingen, og at de må ha reelle muligheter til å påvirke valg av område for filming. Med god kommunikasjon bør det være mulig å unngå konflikt, siden det er snakk om kortvarig droneflyging og få personer i terrenget.

Den indirekte effekten av droneflygingen er at nasjonalparken blir mer kjent. Dette er en stor produksjon som trolig vil nå ut til mange og ligge tilgjengelig på NRKs nettsider. Det er positivt at serien ønsker å trekke fram det særegne ved hvert enkelt område, og at den setter søkelys på betydningen av vern, urørt natur og sporløs ferdsel. Serien kan dermed kategoriseres som formidling og ikke ren underholdning, jf retningslinjene for behandling av dronesøknader. Økt kunnskap og bevissthet om naturverdiene i Seiland nasjonalpark vil være med på å styrke forståelsen for vernet blant folk flest.

Samtidig vet vi at det er en økende interesse for bruk av Store Bekkarfjord og Melkevatnan-området, og gode dronebilder herfra vil bidra til å øke det presset, også til andre tider av året enn da filmingen finner sted. Nasjonalparkstyret har tidligere avslått flere søknader om dronefilming i Store Bekkarfjord fordi man ikke ønsker en økning i bruk her. Fjorden og Melkelva-vassdraget har mange rødlista naturtyper, rødlista plantearter og er hekke- og leveområde for en rekke fuglearter. Området er kalvingsområde for rein, og et viktig beiteområde for sau og rein. Vi har derfor store naturverdier i

et relativt lite og lett tilgjengelig område, og i henhold til besøksstrategien bør ikke området få økt bruk. Et av få virkemidler styret har, er å begrense dronebilder fra dette området.

Forvalter innstiller også på å unngå dronebilder fra Leakševággi, da det er et særegent myr- og våtmarksområde som er sårbart for ferdsel. Melkevatnan-området tåler mer ferdsel, men er kjerneområde til Bekkarfjord siida. Området er registrert som oppsamlingsområde for rein om høsten.

Figur 2. Oransje skraverte områder viser oppsamlingsområder for reinen om høsten. Gule felt viser reindriftras flyttleier, og svarte streker er trekkleier. Bakgrunnskart: www.kilden.nibio.no

Konklusjon

En dispensasjon etter naturmangfoldloven § 48 kan bare innvilges dersom tiltaket *ikke strider mot verneformålet og ikke påvirker verneverdiene nevneverdig*. Eksponering av områder gjennom dronefilmer kan føre til økt ferdsel i området også på andre tider av året enn da filmingen fant sted. Tillatelser må derfor begrenses til områder som tåler mer ferdsel uten at naturmiljøet blir skadelidende. Forvalter innstiller på å unngå dronefilming i området Store Bekkarfjord – Melkevatnan – Leakševággi, men at dronefilming tillates i resten av nasjonalparken. Det tillegges vekt at programmet vil fremme verdier som er i tråd med verneformålet til nasjonalparken.

Saksbehandler: Ingunn Ims Vistnes

Dato: 19.08.24

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Seiland/Sievju nasjonalparkstyre	ST 13/2024	24.08.24

Søknad om lavtflyging og landing med helikopter i forbindelse med reinsamling – reinbeitedistrikt 24B – Seiland nasjonalpark

Forvalters innstilling

Med hjemmel i forskrift for vern av Seiland nasjonalpark § 3 punkt 6.3e gis reinbeitedistrikt 24 B dispensasjon til inntil åtte – 8 – timer flyging med helikopter under 300 meter over bakken og inntil fem – 5 – landinger med helikopter i perioden 1. september til 15. desember 2024, 2025 og 2026 innenfor reinbeitedistrikt 24 B i Seiland/Sievju nasjonalpark. Dispensasjonen gjelder kun i forbindelse med samling av rein.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- I forkant av helikopterflygingen plikter reinbeitedistrikt 24 B å kontakte Statens naturoppsyn Alta ved Rune Somby på telefon 916 22 282.
- Ved flyging innenfor reinbeitedistrikt 24 A skal en representant for distrikt 24 A være med i helikopteret.
- I etterkant av helikopterflygingen skal reinbeitedistrikt 24 B rapportere inn omfanget av flygingen til nasjonalparkforvalter.
- Denne tillatelsen skal medbringes i felt og fremvises ved kontroll.

Søknaden

Aslak A. A. Sara i reinbeitedistrikt 24B søkte pr SMS 19. august 2024 om dispensasjon til å bruke helikopter i forbindelse med reinsamling. Forrige dispensasjon gjaldt for 2021-2023. Behovet er det samme som tidligere år, og tidsperiode settes til det samme som tidligere år.

Behovet for helikopter kan enkelt begrunnes med et bratt og delvis uframkommelig terreng i Seiland nasjonalpark. Den sørligste delen av distrikt 24B ligger innenfor nasjonalparken, inkludert de bratte liene mot Jøfjorden og et ulendt dødislandskap øst-nordøst for Seilandsjøkelen. Distriktet har i flere år søkt om og fått dispensasjon til å bruke helikopter for å samle reinen om høsten.

Regelverk

Søknaden er behandlet etter verneforskriften for Seiland nasjonalpark og naturmangfoldloven.

Formålet med vernet er beskrevet i verneforskriften § 2:

«Formålet med nasjonalparken er å bevare et alpint kystlandskap med et egenartet og variert biologisk mangfold, sikre variasjonsbredden av naturtyper i regionen, bevare landskapsformer og særpregede geologiske forekomster og verne om kulturminner. Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelser gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift».

Dyrelivet skal fredes mot unødig forstyrrelse, jmfør verneforskriftens § 3 punkt 3.1 og 5.1. Det er et forbud mot motorisert ferdsel på land og ferskvann, og i lufta under 300 meter, jmfør verneforskriftens § 3 punkt 6.1. Verneforskriften § 3 punkt 6.3e åpner imidlertid oppfor at nasjonalparkstyret kan gi tillatelse til "nødvendig landing og lavtflyging med helikopter i forbindelse med reindrift".

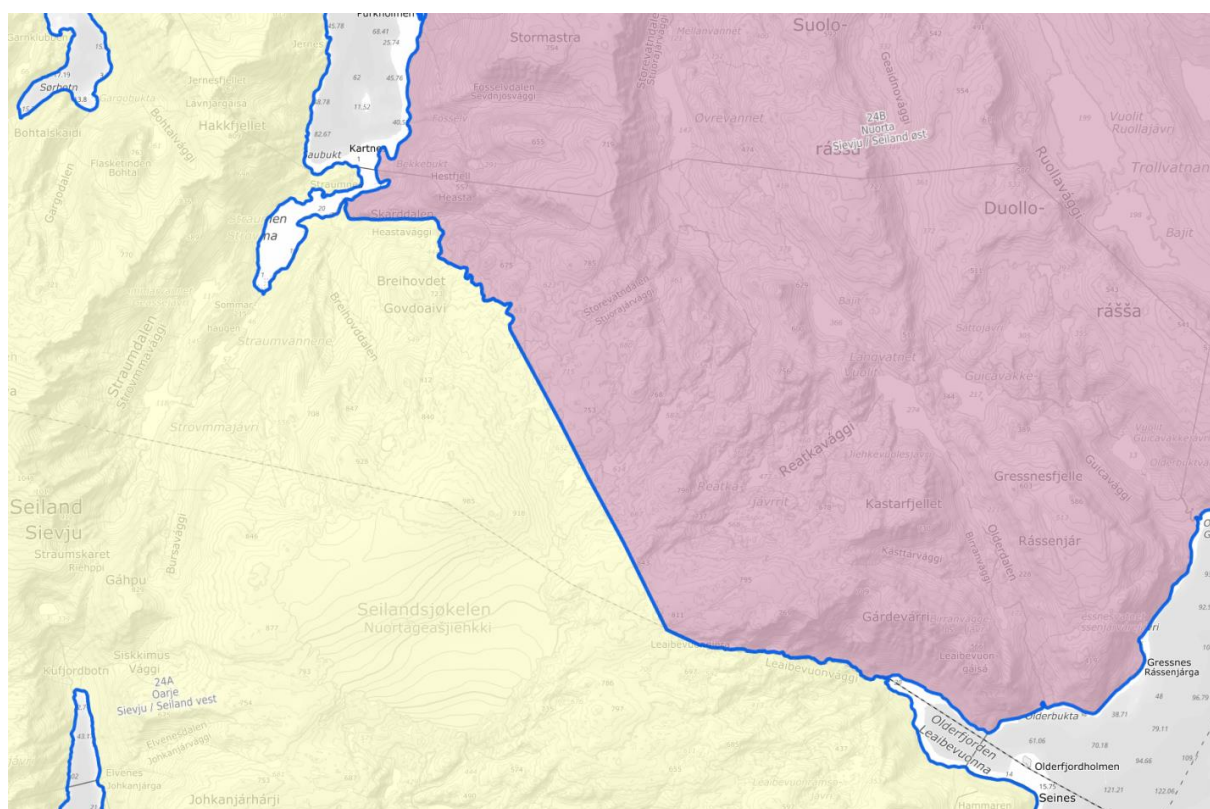
Naturmangfoldlovens (nml) § 7 sier at prinsippene i §§ 8 – 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal bygges på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. En eventuell tillatelse til landing og lavtflyging med helikopter i nasjonalparken kan i dette tilfelle gis av nasjonalparkstyret med hjemmel i verneforskriften § 3 punkt 6.3e, men kun dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

Vurdering

Reinbeitedistrikt 24 B dekker den nordøstlige delen av Seiland. Grensen mot distrikt 24 A går mellom Heastavággi i Jøfjorden og Olderfjorden i Vargsundet. Denne søknaden gjelder den sørligste delen av distriktet, som ligger innenfor nasjonalparken. Området er preget av et større dødis-landskap rundt Reatkajávrrit med mye blokkmark og løsmasser, og noen større fjellområder på rundt 500-600 moh. Kalkkrevende og rikere vegetasjon finner man i enkelte områder av Birranvággi og Heastavággi. Viktige områder for fugle- og dyreliv finnes både i fjellområdene og dalene, men høstsamlingen av rein vil skje etter at hekke- og yngleperioden er over. Nasjonalparkforvalter mener at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om mulige virkninger av helikopterflyging på naturmiljøet, og at § 9 i naturmangfoldloven derfor ikke kommer til anvendelse.

Verneforskriften for Seiland nasjonalpark slår fast i § 2 at "Området skal kunne brukes til reindrift." Moderne reindrift er i stor grad avhengig av motorisert ferdsel. På grunn av det bratte og ulendte terrenget og størrelsen på distriktet har distriktet brukt helikopter til samling av rein i flere år. Etter nml § 10 er tiltaket vurdert til ikke å medføre for stor samlet miljøbelastning, da det er minimalt med annen trafikk eller utbygging i området med unntak av reindriften egne aktiviteter og anlegg. Helikopter vurderes som en mindre miljøbelastning enn bruk av snøscooter eller ATV, jamfør nml § 12. Nml § 11 vurderes til ikke å være relevant for saken.

Helhetsvurderingen til nasjonalparkforvalteren er at den omsøkte lavtflygingen med helikopter ikke er i strid med verneformålet til Seiland/Sievju nasjonalpark, og at det ikke vil påvirke de øvrige verneverdiene i betydelig grad. Bruk av helikopter vil være en kortvarig og forbigående forstyrrelse, og med de vilkårene som er satt vil den samlede belastningen på naturmiljøet i området ikke øke nevneverdig. Forvalter vektlegger at bruk av helikopter til samling av rein vil være mindre miljøbelastende enn samling med ATV, i tillegg til at det ikke er mulig å kjøre med ATV i en del av det aktuelle området. Antall flytimer innenfor nasjonalparken er satt til 8 timer og antall landinger til 5. Dette er mer enn Aslak A. A. Sara søker om i 2021, men mindre enn distriktet søkte om i 2016 og 2014. Det vurderes som tilstrekkelig når mesteparten av distriktet ligger utenfor nasjonalparken. Dispensasjonen gis for tre år, da dette er et gjentakende årlig behov. Grunnet konflikt mellom distrikt 24 B og distrikt 24 A og innspill fra statsforvalterens reindriftsavdeling, settes det som vilkår at det må være med en representant for distrikt 24 A dersom det skal flys innenfor distrikt 24 A (Figur 1).

Figur 1: Grensen mellom reinbeitedistrikt 24 A (gul) og 24 B (rød). Nasjonalparkgrensen er markert med grønt. Kommunegrensen er markert med stiplet linje. Kilde: www.kilden.nibio.no

Saksbehandler: Ingunn Ims Vistnes

Dato 16.08.24

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Seiland/Sievju nasjonalparkstyre	14/2024	24.08.2004

Mottatt tilbud på utfylling og utbedring av plass rundt ventebua på Altneset

Vedlegg:

Prisoverslag utfylling, Seiland nasjonalparkstyre. Fra Park og Anlegg Alta 05.07.24

(Vi har bedt om pris på ytterligere arbeid. Dette ettersendes.)

Saksopplysninger

Seiland/Sievju nasjonalparkstyre har et mål om å utbedre området rundt ventebua på Altneset (ST 6/24). Ventebua er et kombinert infopunkt/venterom med tilhørende toalett som står på kaiområdet på Altneset. Bygget eies av nasjonalparkstyret og har blitt svært godt mottatt av lokalbefolkningen og besøkende. Ved ventebua er det en liten parkeringsplass og et gammelt piknikbord. Området er fylt ut i sjø, og er ganske smalt. Fylkeskommunen skal fylle på med masser rundt kombikaia til høsten, og i den forbindelse kan det være mulig å utvide plassen sør for ventebua med ca 1-2 meter. Det vil kunne gi bedre plass til en utendørs sitteplass med bålpanne/grue. Det bør også jevnes ut med grus langs veggene av ventebua mot sjøsiden, og utemøbler bør oppgraderes i samråd med bygdelaget. Utemøblene må tåle mye vær, og må ikke stå i veien for en effektiv snørydding om vinteren. Man bør også se på om parkeringsareal bør oppmerkes for å unngå at det parkeres tett opptil ventebua og på den nye utfyllingen.

Finnmark fylkeskommune (seksjon for drift og vedlikehold) har hatt kontakt med Alta kommune om byggesøknad og byggegrunn. Tiltaket blir vurdert til å være såpass lite og på sikker byggegrunn, og kan derfor trolig unntas fra søknadsplikt.

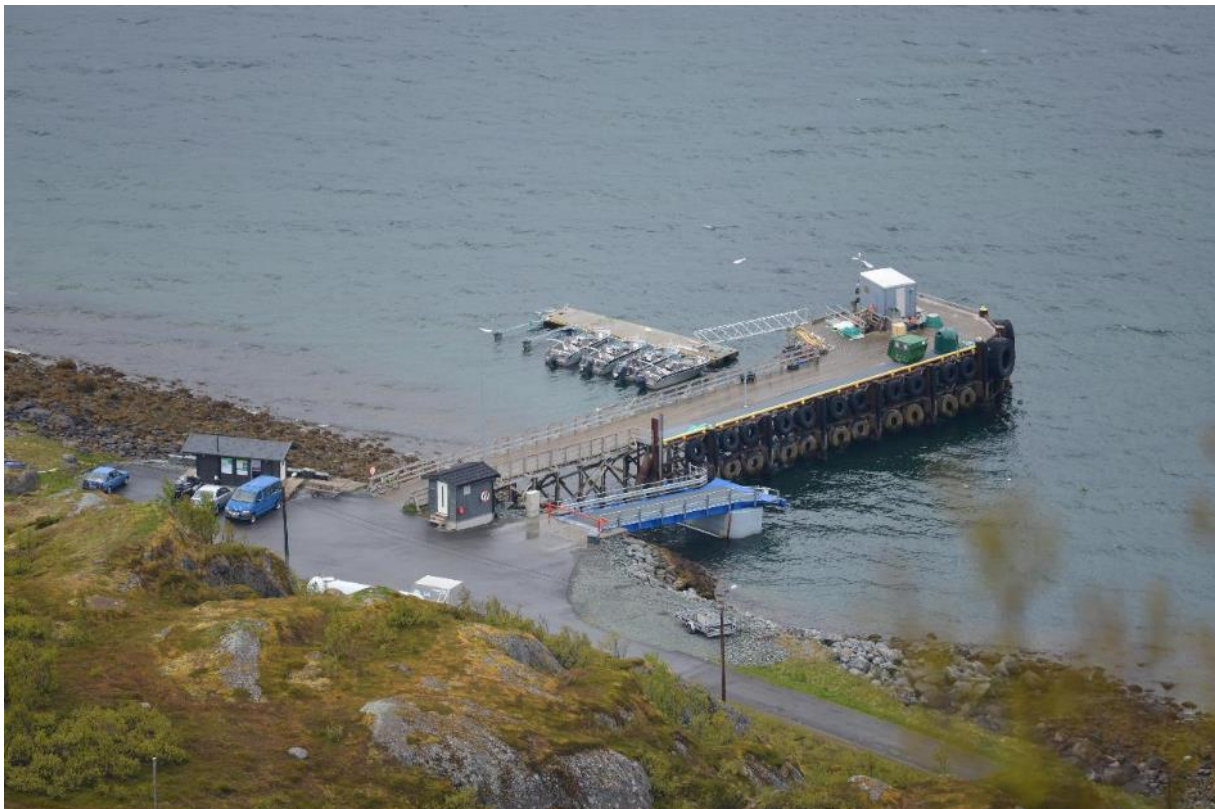
Finnmark fylkeskommune har videre innhentet tilbud på utfylling av plassen fra Stetind / Park og Anlegg Alta. Park og Anlegg Alta har levert et tilbud på utfylling og dekke med veigrus på kr 138 790 eks mva, se vedlegg.

Forvalter har så bedt Park og Anlegg Alta om pris på dekke med oppmalt skifer i stedet for veigrus, oppmerking av parkeringsareal og utemøbler i skifer. Forvalter har snakket med de to som brøyter kaiområdet om vinteren, og ingen av dem ser noe problem med at det står bord og benker hele året på den aktuelle plassen.

Det regnes 10% påslag på tilbudssummen, da Stetind er FFK sin kontraktspart. I tillegg kommer 7% påslag fra Statsforvalteren i Troms og Finnmark på bruk av midler fra prosjektkontoen.

Endelig sum på det opprinnelige tilbudet blir dermed kr 163 356,- eks mva.

På prosjektkontoen står kr 355 000.

Kaiområdet. Vegvesenet har tidligere gitt innspill på at man bør konsentrere folks bruk av området til området rundt ventebua, slik at man ikke får gående som krysser området samtidig som det er av- og påkjøring fra kombikaia.

Området mellom kantsteinen og ventebua bør få grusdekke eller liknende.

Kantsteinene slutter brått før enden av plassen – bør vurdere en bedre avslutning.

Parkering 2. august 2024.

RS 5/2024 Orienteringssaker fra forvalter

Æventyr har gruppe på 110 personer i Store Bekkarfjord 4. september, klarert med forvalter

Kommer: søknad om bygging av laksehytte i Bårdfjorden

Henvendelse privat søppel Olanes

ST 15/2024 Eventuelt